

ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ В НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Петренко Лариса Михайлівна

*Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, м. Київ,
ORCID 0000-0002-7604-7273*

У національній системі професійно-технічної освіти дистанційне професійне навчання для підготовки кваліфікованих робітників ще тільки починає використовуватися. Останнім часом у зв'язку зі складною економічною та соціально-політичною ситуацією в країні спостерігається значне зростання інтересу до нього практичних працівників галузі професійної освіти і навчання, зокрема керівників і педагогів професійно-технічних навчальних закладів (далі – ПТНЗ), а також менеджерів з персоналу різних підприємств і організацій. Це пояснюється низкою обставин, серед яких: передача ПТНЗ у 2016 р. на місцевий рівень фінансування підготовки кваліфікованих робітників і молодших спеціалістів для забезпечення розвитку регіональних економік; необхідність задоволення особистісних потреб не тільки випускників шкіл, але й дорослого населення; побудова дистанційної системи навчання дає змогу суттєво розширити потенційний простір інформаційно-освітнього середовища для учасників педагогічного процесу за рахунок використання сучасних методів і засобів інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ). У зв'язку з цим актуалізується підготовка педагогів ПТНЗ до їх розроблення і використання в системі дистанційного професійного навчання. Аналіз останніх досліджень і публікацій з даної проблеми свідчить про те, що в професійній педагогіці її розв'язанню присвятили свої праці як вітчизняні, так і зарубіжні вчені. За результатами вивчення зазначеної проблеми виявлено певний спектр наукових інтересів, до якого належать: 1) концептуальні основи дистанційного навчання, його проектування (В. Алесковський, Т. Вдовенко, Н. Ганц, Г. Жукова, А. Кабанова, С. Кабанова, Ю. Кандирін, Я. Кульбашна, М. Лозовська, Т. Павлова, Ю. Нестеров, І. Черепанова, В. Яновський та ін.); 2) переваги дистанційної освіти (С. Авдошин, О. Архипова, Є. Грязнова, В. Домрачов, В. Зінченко, М. Карпенко, Т. Кошманова, К. Корсак, В. Кухаренко, Е. Полат, П. Таланчук, А. Хуторський, Дж. Андерсен, С. Віллер, Т. Едвард); 3) застосування інформаційно-комунікаційних технологій в дистанційній освіті (О. Борзенко, В. Биков, А. Віневська, Н. Волженіна, Г. Лаврентєв, Д. Папін, Т. Спіріна); 4) використання інтернету в сучасному суспільстві, розроблення технологій створення дистанційного курсу, організація дистанційного ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ E-LEARNING.ORG.UA В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПТНЗ, 26.04.2016 37 навчання в післядипломній освіті (В. Гравіт, Е. Девтерова, Д. Дунюшкін, В. Кухаренко, В. Олійник, Т.

Олійник, В. Рибалка, Т. Рихтар); 5) розкриття основ технології моделювання освітнього середовища та дистанційної освіти (О. Ахремчик, Л. Осиленкер, В. Шевченко, В. Ясвін); 6) дистанційне навчання кваліфікованих виробників в умовах виробництва (В. Аніщенко, В. Байдулін, Л. Герганов, Г. Єльнікова, Г. Лук'яненко, М. Савченко); 7) особливості вибору систем дистанційного навчання для професійної освіти та структурний аналіз способів реалізації дистанційного навчання в ПТНЗ (О. Базелюк). Водночас слід зазначити, що більшість із цих досліджень присвячено розвитку дистанційної освіти в системі вищої школи та підвищення кваліфікації педагогів загальноосвітніх шкіл. На жаль, наукових праць з питань підготовки педагогів до впровадження дистанційного навчання в ПТНЗ нами не виявлено. Хоча доцільність та ефективність дистанційної освіти і навчання доведена педагогічною практикою: сьогодні в усьому світі майже 600 млн студентів, 30 млн з них (кожний 20-й) навчаються в системі віддаленого доступу. Безумовно, запровадження дистанційного навчання в галузі професійно-технічної освіти є достатньо складним процесом, оскільки він пов'язаний насамперед з необхідністю усвідомлення педагогами можливостей поєднання формування професійно-теоретичних знань з обраної професії з професійно-практичними вміннями майбутніх кваліфікованих робітників. Адже практична складова навчальних планів їхньої підготовки складає 65–70%. Хоча окремі технології дистанційного навчання запроваджуються в систему підготовки кваліфікованих робітників ПТНЗ не перший рік згідно з п. 4.4. «Положення про дистанційне навчання», а саме: при організації навчального процесу за програмами первинної професійної підготовки, перепідготовки або підвищення робітничої кваліфікації, а також за навчальними програмами професійно-теоретичної підготовки. Вивчення наукових праць із заявленої проблеми уможливило висновок: підготовка педагогів до впровадження дистанційного навчання у ПТНЗ має здійснюватися на таких концептуальних засадах: відкритого професійно-технічного навчання, проектування особистісно-розвивальних технологій, активного використання інтернет-сервісів та електронної пошти, соціальних мереж, спеціального програмного забезпечення, здатних розгорнути інформаційно-освітнє середовище як складову світового освітнього простору. Запорукою їх успішної реалізації є готовність педагогів ПТНЗ до впровадження дистанційного професійного навчання.